

Gemeenteraad

Zitting van 30 juni 2020
Beleid en Uitvoering - Samenleving en
Ontwikkeling

2020_RAAD_00034 - Opvragen stukken aanbestedingsprocedure sociaal werk door fracties CDA en GroenLinks - besluitvormen

Auteur

Willie Spek van der

Overlegd met

Josephine Schijve, Gerard Elenga, Jan Knol, Erik van der Kamp, Eibe Karsenberg

Portefeuillehouder

T. Jongman

Samenvatting

Naar aanleiding van de behandeling van het raadsvoorstel Evaluatie en financiële vooruitblik Sociaal Werk De Kop op 16 juni 2020 hebben de fracties van CDA en GroenLinks stukken opgevraagd met betrekking tot de aanbestedingsprocedure van sociaal werk in 2017. Voor zover het om vertrouwelijk verstrekte bedrijfsgegevens gaat dient geheimhouding als bedoeld in artikel 25 van de Gemeentewet aan de raad te worden opgelegd. Daarnaast is de raad eerder geheimhouding opgelegd met betrekking tot het verslag van het bestuurlijk overleg met de Tintengroep van 9 mei 2019. Bij nader inzien blijkt dit niet terecht.

Beschrijving

Inleiding

Naar aanleiding van de behandeling van het raadsvoorstel Evaluatie en financiële vooruitblik Sociaal Werk De Kop op 16 juni 2020 hebben de fracties van CDA en GroenLinks stukken opgevraagd met betrekking tot de aanbestedingsprocedure van sociaal werk in 2017.

Deze stukken zijn getoetst op openbaarheid op basis van de Aanbestedingswet, waarvan de uitgangspunten zijn:

1. Door inschrijvers ingediende documenten niet openbaar gemaakt mogen worden. Dit betreft zeker ingediende offertes, maar ook andere door inschrijvers ingediende documenten zoals verzekeringspolissen, uniforme Europese aanbestedingsdocumenten, gedragsverklaring aanbesteding etc.
2. Door de gemeente opgestelde documenten (bijv. beoordelingsformulieren) mogen in principe wel openbaar gemaakt worden, tenzij deze interne documenten informatie bevat die gebruikt kan worden om de concurrentie te vervalsen (bijv. geoffreerde prijzen).

Het merendeel van de stukken is als openbaar geclassificeerd. Deze kunnen aan de raad worden verstrekt. Voor de afwijzingsbrieven die verstuurd zijn in dit aanbestedingsproces geldt dat deze informatie bevatten die gebruikt kan worden om de concurrentie te vervalsen en derhalve niet openbaar zijn. Onder oplegging van geheimhouding kan de raad hierover echter wél geïnformeerd worden. Voorgesteld wordt om de raad deze geheimhouding in de vergadering van 30 juni 2020 te laten bekrachtigen.

In het college van 16 juni 2020 is, naast het opleggen van geheimhouding op drie offertes, ook besloten om de raad geheimhouding op te leggen met betrekking tot het verslag van het bestuurlijk overleg met de Tintengroep van 9 mei 2019. Bij nader inzien blijkt dit niet terecht. De raad moet over dit voorstel in de vergadering van 30 juni 2020 nog besluiten. Voorgesteld wordt om de geheimhouding dit verslag op te heffen.

Voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. De op grond van artikel 25, tweede lid, van de Gemeentewet in samenhang met artikel 10, eerste lid, onderdeel c, van de Wet openbaarheid van bestuur, door het college van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad opgelegde geheimhouding op de verzonden afwijzingsbrieven bij de aanbesteding van sociaal werk 2017 te bekrachtigen.
2. De geheimhouding op het verslag van het bestuurlijk overleg tussen gemeente en Tinten Groep d.d. 9 mei 2019 op te heffen.

Argumenten

Ad 1. GroenLinks vraagt om 'alle relevante stukken uit het aanbestedingsproces', het CDA vraagt om vier specifieke documenten. Om hieraan te voldoen is een aantal relevante aanbestedingsstukken getoetst aan de openbaarmakingsbepalingen in de Aanbestedingswet. Geconcludeerd is dat de volgende documenten openbaar gemaakt kunnen worden:

1. Aankondiging van de opdracht (de 'Vooraankondiging').
2. Bijlagen bij de aankondiging van opdracht (vooraankondiging):
 - a. Bijlage bij vooraankondiging;
 - b. Notitie Herijking sociaal werk.
3. Lijst met namen van bedrijven die zich hebben aangemeld met daarbij aangegeven welke bedrijven we uitgenodigd hebben voor de eerste gespreksronde en welke niet, genaamd 'Aanmeldingen vooraankondiging en gespreksrondes'.
4. Stukken bij gespreksronde 1: 'Mail uitnodiging 1^e gespreksronde'.
5. Stukken bij gespreksronde 2: 'Mail uitnodiging 2^e gespreksronde' en 'Schets voor deelnemende partijen 22 mei 2017'.
6. Stukken bij gespreksronde 3: 'Mail uitnodiging 3^e gespreksronde' en 'schets versie 3^e gespreksronde juni 2017'.
7. Bijlagen bij verzoek tot offerte 'Schets Sociaal Werk 2018' (opdracht) en 'Notitie Herijking Welzijn'.
8. Ten behoeve van de gunningsprocedure 'Beoordelingsformulier offertes' (leeg formulier + uitleg) en 'Totaal beoordeling offertes' (het totaal van de individuele beoordeling, op basis waarvan consensus gezocht is).
9. Nota van inlichtingen 18 juli 2017.

Ter verduidelijking wordt voorgesteld om aan deze verstrekking de volgende beschrijving van de aanbestedingsprocedure toe te voegen:

"Deze aanbestedingsprocedure wijkt af van gebruikelijke Europese aanbestedingen, het betreft een zogenaamde Bijlage XIV aanbesteding voor 'sociale en andere specifieke diensten'.

De Aanbestedingswet bevat speciale voorschriften voor het aanbesteden van diensten die zich minder goed lenen voor grensoverschrijdende opdrachtverstrekking. De sociale en andere specifieke diensten die dit betreft staan vermeld op bijlage XIV van de aanbestedingsrichtlijn. Vandaar dat vaak gesproken wordt over het aanbesteden van 'Bijlage XIV diensten'. De aanbesteding voor sociaal werk betrof een Europese aanbesteding voor een 'Bijlage XIV dienst'. Een van de belangrijke verschillen

t.o.v. een Europese aanbesteding voor reguliere diensten is dat de procedure grotendeels vormvrij is. In dit geval hebben we gekozen voor een procedure met meerdere dialoogrondes met meerdere marktpartijen om in deze fase:

- in overleg met marktpartijen tot een goede vraagspecificatie te komen;
- een goed beeld te krijgen van de kostprijs;
- een goed beeld te krijgen van de verschillende organisatie om uiteindelijk bij drie bedrijven een offerte op te vragen.

Verder hebben we gekozen voor een procedure waarbij er geen concurrentie plaatsvond op basis van de prijs, maar er gewerkt werd met een vast budget waardoor bedrijven zich alleen konden onderscheiden met de aangeboden kwaliteit van dienstverlening”.

Ad. 2 + 3 Op grond van artikel 2.57, lid 2 Aanbestedingswet zijn de afwijzingsbrieven in de aanbestedingsprocedure voor sociaal werk in 2017 niet openbaar. Deze afwijzingsbrieven maken wel deel uit van de relevante stukken van het aanbestedingsproces, zoals opgevraagd door de fractie van GroenLinks. Daarmee kan het als een verzoek om inlichtingen als bedoeld in artikel 169, derde lid, Gemeentewet worden opgevat. In dit artikel staat dat het college of collegelid de plicht heeft om de raad mondeling of schriftelijk de door één of meer leden gevraagde inlichtingen te verstrekken, tenzij dit in strijd is met het openbaar belang. Nu is dit vage ‘openbaar belang’-criterium niet verder omschreven, maar uit de toelichting valt op te maken dat “slechts indien zeer zwaarwegende belangen in het geding zijn, niet voldaan behoeft te worden aan de plicht de raad, het hoogste algemeen vertegenwoordigende orgaan in de gemeente, te informeren”.

Het gaat hier om een afweging tussen enerzijds het belang van een goede taakuitoefening door de raad, waarvoor volledige informatie een wezenlijke voorwaarde is, en anderzijds het belang van de betrokken bedrijven/organisaties om de vertrouwelijk verstrekte bedrijfsgegevens ook daadwerkelijk vertrouwelijk te houden, o.m. vanuit concurrentieoverwegingen. Relevant bij deze afweging is dat aan raadsleden – anders dan aan burgers – op grond van artikel 25 Gemeentewet geheimhouding kan worden opgelegd.

Naar onze mening is er geen sprake van een dermate uitzonderlijk geval dat het zwaarwegende belang om de raad goed te informeren terzijde moet worden geschoven. Daarbij wordt wel meegewogen dat geheimhouding wordt opgelegd. Volgens artikel 25, tweede lid, Gemeentewet kan geheimhouding alleen plaatsvinden op grond van een belang genoemd in artikel 10 Wob. Eén van de (absolute) weigeringsgronden betreft de in het eerste lid, onderdeel c, genoemde bedrijfs- en fabricagegegevens die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld. In de afwijzingsbrieven staan afwijzingsgronden benoemd die door andere partijen gebruikt zouden kunnen worden om een oneerlijker concurrentiepositie in te nemen. Daarom wordt uw college voorgesteld om op grond van artikel 25, tweede lid, Gemeentewet in samenhang met artikel 10, eerste lid, onderdeel c, Wob op deze afwijzingsbrieven aan de raad geheimhouding op te leggen en de gemeenteraad te vragen dit te bekrachtigen.

De geheimhoudingsplicht gaat in na de collegevergadering en geldt in eerste instantie tot de bekrachtiging ervan in de eerstvolgende vergadering (30 juni 2020) van de raad. Na de bekrachtiging duurt de geheimhoudingsplicht voort totdat zij door de raad wordt opgeheven. Dit volgt uit artikel 25, derde en vierde lid, Gemeentewet.”

Ad 4. Het bestuurlijk verslag is geen aanbestedingsstuk. Op de openbaarheid is daarom niet de Aanbestedingswet, maar de Wob van toepassing. Als dit verslag ‘gewobt’ zou worden, zou het met het ‘witten’ van bijvoorbeeld bepaalde namen en enkele zinnen gedeeltelijk openbaar gemaakt kunnen worden. Om het ongeclausuleerd aan de raad beschikbaar te stellen, is in de collegevergadering van 16 juni 2020 besloten om geheimhouding op te leggen. Juridisch is dit onderbouwd door in ieder geval de zin “Ook bij een aanneemsom van € 500.000 minder zou Tinten hebben meegedaan aan de

aanbesteding" als vertrouwelijk aan de gemeente meegedeelde bedrijfsinformatie aan te merken. Bij nader inzien blijkt dit niet juist. Recent is toegelicht dat achter dit zinnetje "maar dan met een beperktere opdracht" moet worden gelezen. Bij deze interpretatie is er geen sprake van een geldige geheimhoudingsgrond. Dit betekent dat de raad ten onrechte is gevraagd deze geheimhouding te bekrachtigen. Dit betekent niet dat het bestuurlijk verslag dan helemaal openbaar is in de zin de Wob. Er staat als gezegd ook nog wat informatie in die niet 'Wob-baar is. In zoverre worden de raadsleden geacht hier vertrouwelijk mee om te gaan.

Voorgesteld wordt om de geheimhouding op het verslag van het bestuurlijk overleg met de Tinten Groep d.d. 19 mei 2019 op te heffen.

Kanttekeningen en risico's

n.v.t.

Duurzaamheid en social return

n.v.t.

Financiële toelichting

n.v.t.

Participatie en communicatie

n.v.t.

Corona

n.v.t.

Regelgeving: openbaarmaking

Dit besluit is niet openbaar omdat:

Bedrijfs- of fabricagegegevens (artikel 10, lid 1, onder c, Wob)

Uitvoering en planning

n.v.t.

Besluit

Beslispunt 1

De gemeenteraad besluit om de op grond van artikel 25, tweede lid, van de Gemeentewet in samenhang met artikel 10, eerste lid, onderdeel c, van de Wet openbaarheid van bestuur, door het college van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad opgelegde geheimhouding op de afwijzingsbrieven bij de aanbesteding van sociaal werk in 2017 te bekrachtigen.